

cen med de større Byer, der ligge ved den samme Bane. Det forekommer mig nemlig ganske klart, at naar en mindre By kun ved en Sidebane sættes i Forbindelse med Hoved-handelspladsen, saa er den temmelig sikker paa at beholde sit Opland, hvilket den derimod ingenlunde er, naar det Opland, som ligger bagved Byen, ogsaa bliver gjenneffaaet af den Bane, som fører til den større Handelsplads. Om disse Spørgsmaal turde man imidlertid vel antage, at de vedkommende Byer selv maae være de bedste Dommere, og jeg har jo allerede, hvad Holbæk By angaaer, her hørt udtale, at man der bestemt er af den Formening, at en gjenneffaaende Bane vil være til Byens Fordeel. Men naar det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (M. Hansen) dernæst henviste til Afgjørelsen af Spørgsmaalet om Sidebaner til Kjøbstæderne ved de jydsk-sjyenske Baner, og dert hentede en Støtte for sit Forslag om, at en Sidebane heller ikke skulde kunne tilstedes i nærværende Tilfælde, saa maa jeg gjøre opmærksom paa, at der er en væsentlig Forskjel tilstede i disse to Tilfælde. Naar vi her overveie, hvilken Retning og hvilken Beliggenhed af et Baneanlæg der vil være den fornuftigste og den rigtigste der, hvor Staten selv bygger Banerne, da ere vi jo fuldt berettigede, ja endogjaa forpligtede til ikke alene at tage Hensyn til den vedkommende Egn og til det Almindelige, som skal nyde godt af den forbedrede Communication, men ogsaa til at tage et ganske særligt Hensyn til Statskassens Interesser som Anlægger af Banen. Men det er dog øiensynligt, at dette Hensyn forsvinder for vort Vedkommende, naar man gjør Regning paa, at Anlægget skal foretages af et privat Actieselskab, det sjællandske eller et andet. Det forekommer mig altsaa, at hvis man i dette Tilfælde vilde affære Muligheden af, at Anlægget kunde komme tilstede i Stikkelse af en gjenneffaaende Bane til Kallundborg med en Sidebane til Holbæk, da turde det dog ikke stee paa Grund af, at Sidebanens Drift skulde være kostbar, eller at man overhovedet ansaae

det for at være til Besvær for et Jernbaneselskab eller en Jernbanebestyrelse at drive Sidebanen; thi alt dette vedkommer jo i saa Fald ikke det foreliggende Spørgsmaal. Det, hvorpaa det i nærværende Tilfælde her maa komme an, er kun, om en Sidebane vil være ødelæggende for vedkommende Egn eller By, og om den af den Grund skal forbydes. Men at den nu ikke vil være ødelæggende, derom har jeg ikke nogen Tvivl, og det forekommer mig heller ikke, at der er fremkommet Noget, som kunde godtgjøre dette. Jeg er vistnok meget tilbøielig til at troe, at hvad enten det sjællandske Jernbaneselskab kommer til at anlægge denne Bane, eller Beboere i Holbæk Amt komme til at danne et Actieselskab, for at anlægge den, saa vil den blive ført over Holbæk, men der er dog en Mulighed for, at de ærede Beboere af Holbæk Amt ikke ville kunne gennemføre Foretagendet, og at det sjællandske Jernbaneselskab heller ikke vil overtage det, men at Andre maae træde til, der, som jeg tidligere har anført, mulig vilde lægge en saa stor Vægt paa at komme den hurtigst mulige Vej over Kallundborg til Jylland, at de kun vilde overtage Anlægget, naar det kunde udføres i Stikkelse af en gjenneffaaende Bane til Kallundborg med en Sidebane til Holbæk. Og jeg spørger da, om det vilde være fornuftigt at afvise et saadant Tilbud, blot for at Holbæk kunde komme til at ligge ved selve Banen og blive fri for Sidebanen. Jeg troer det ikke. Egesom jeg altsaa maa modsætte mig eller i alt Fald meget fraraade Vedtagelsen af alle de Ændringsforslag, som gaae ud paa at give Loven et mindre Spillerum, saaledes maa jeg meget varmt anbefale Vedtagelsen af mit Ændringsforslag, som netop gaaer i modsat Retning, netop gaaer ud paa at aabne een Mulighed mere, end der allerede ligger i Lovforslaget, for at der kan komme en saadan Bane tilstede som den foreslaede. Dermed ere de vedkommende Egne jo dog meget lidet tjente, at der vel udtaler sig den allervarmeste Sympathi og Interesse for, at Baneanlægget kan komme tilveie, naar man dog giver Lovforslaget et saadant Snørlov paa, at